

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 410/2010-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. novembra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť K. D., K., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky rozhodnutiami Obvodného úradu pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie Košice sp. zn. 2/2009/05757/KRJ z 28. decembra 2009 a sp. zn. 2/2009/05757-1/KRJ z 28. apríla 2010, bližšie neoznačeným postupom Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky a postupom Krajského úradu pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie Košice v konaní vedenom pod sp. zn. 2010/01193 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť K. D. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. septembra 2010 doručená a 20. októbra 2010 doplnená sťažnosť K. D., K. (ďalej len „sťažovateľ“),

ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozhodnutím Obvodného úradu pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie Košice (ďalej len „obvodný úrad“) sp. zn. 2/2009/05757/KRJ z 28. decembra 2009 (ďalej len „rozhodnutie z 28. decembra 2009“) a sp. zn. 2/2009/05757-1/KRJ z 28. apríla 2010 (ďalej len „rozhodnutie z 28. apríla 2010“), bližšie neoznačeným postupom Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo dopravy“) a postupom Krajského úradu pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie K. (ďalej len „krajský úrad“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2010/01193 (ďalej len „postup krajského úradu“).

Zo sťažnosti a z k nej pripojených príloh vyplýva, že podľa sťažovateľa «*Obvodný úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie K... K. Ministerstvo dopravy pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky... B. (ďalej „MDPT“)*» porušili jeho základné práva podľa čl. 46 ods. 2 a 3 ústavy týmto spôsobom:

„Dňa 24. 8. 2009 kontrolóri robili kontrolu v cestnej premávke z hliadkou KR dopravnej polície na vozidlá autoškôl... pričom porušili pri kontrole zákon o kontrole 10/1996 podľa § 9 nemali písomné poverenie na kontrolu...

Kontrolóri mi napísali, že sa riadia § 16 ods. 3. Podotýkam že sa jedná o vonkajšiu kontrolu kde musia mať poverovaciu listinu. MDPT ma vnútornú smernicu o kontrole 22/2006, ktorá nemá právnu silu a je podpísaná riaditeľom odboru kontroly Ing. Z. T. Zákon o kontrole v štátnej správe 10/1996 z hľadiska dôležitosti a významu je nadriadený aj zákonu o autoškólach 93/2005. Týka sa hlavne pre vonkajšiu kontrolu. Ostatné orgány štátnej správy odboru dopravy majú pri kontrolách poverovaciu listinu na kontrolu.

Svojim konaním ich zásah bol neoprávnený, čl. 12 ods. 1, 4, čl. 13 ods. 1 a, c, čl. 13 ods. 2, 3, 4 a čl. 16 ods. 1 US.“

Sťažovateľ ďalej uvádza: *„Dňa 24. 8. 2009 ma kontrolovali na ceste bez poverenia na kontrolu. Na obvodný úrad na H. v K. som bol predvolaný telefonicky, na doriešenie priestupku 15. 12. 2009. Porušenie lehoty 30 dňovej lehoty na začatie konania.*

Na základe rozhodnutia 2/2009/057057/KRJ som dostal pokutu 600 €. Podľa zákona 93/2005 §18 ako inštruktor pokutu môžem dostať do výšky 330 €.

Po odvolaní došlo rozhodnutie z Krajského úradu pre cestnú dopravu z dňa 26. 7. 2010 o vrátení konania na okresný úrad pre cestnú a mestskú dopravu. Porušenie čl. 46 ods. 2 US.

Od toho dňa sa mi nikto neozval ani nenapísal, čiže stále trvá protiprávny stav...

Z jednej kontroly urobili 2 konania čiže za jednu vec som dva krát potrestaný. Rozhodnutím 2/2009/057057/KRJ, 2/2009/057057-1/KRJ stále ide o to isté konanie.

V druhom konaní ide o odňatie inštruktorského oprávnenia.

Nerozumiem čo znamená hrubé porušenie učebnej osnovy.

Vo februári 2010 som si obnovoval inštruktorský preukaz, kde som splnil všetky podmienky na jeho vlastníctvo dané zákonom. Mali mi pozastaviť obnovenie preukazu“.

Podľa sťažovateľa „Boli tu aj porušenie nálezů ústavného súdu 67/2007 čl. 1 ods. 1, čl. 35 ods. 1, 2 a 81/2006. Porušenie priestupkového zákona 372 /1990 Z. z. o jedno konanie dva tresty a v § 14 môžu mi zákaz činnosti dať najviac na 5 rokov a nie doživotne. Ja som sa proti odňatiu inštruktorského preukazu odvolal a doteraz som nedostal žiadnu odpoveď...“

Porušenie zásad odvodené z vnútroštátnych právnych systémov (zásada právnej istoty, zásada legitímnej dôvery, zásada dobrej viery, zásada proporcionality, zásada správnej administrácie, zásada primeranosti trestov) – základné práva a slobody a právo na rovný proces.

Mám 54 rokov a inštruktorský preukaz vlastním 29 rokov pre všetky skupiny. Doteraz som bol bezúhonný ako vodič aj inštruktor.

Kompetentný by sa nad tým mali zamyslieť. V súčasnosti neučím kôli nim neučím od marca 2010 nakoľko neviem, čo ešte môžem od našich úradníkov očakávať. Mám teda ušli zisk

Nezákonným postupom úradníkov MDPT a Okresného úradu Košice porušili moje práva dané ústavou SR

- poškodili moje dobré meno*
- dôveryhodnosť*
- musel som vynaložiť zvýšenú fyzickú a psychickú námahu*
- stres*

- čas

- mám finančnú ujmu nakoľko som žiteľom 4 člennej rodiny narušilo to finančný chod domácnosti.

Preto žiadam od štátu primerané finančné zadosťučinenie na základe protiprávneho zásahu do práv v sume 6 600 €.

Štát zodpovedá za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci.

Právo na náhradu takejto škody sa zaručuje článkom 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a občanom sa priznávajú dve príbuzné, navzájom nezávislé práva:

1. právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci

2. právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci.“

Z doplnenia sťažnosti, ktorá bola ústavnému súdu doručená 20. októbra 2010, vyplýva, že sťažovateľ namieta aj porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 2 ústavy postupom krajského úradu, pričom uvádza: „Rozhodnutím o odobraní inštruktorského preukazu, ktoré bolo uložené na pošte 4. 6. 2010 a prevzal som ho 21. 6. 2010 Odvolanie som podal 7. júla 2010. Jedná sa o konanie 2/2009/05757. Termín mi plynul od 22. 6. 2010 do 8. 7. 2010 t. j. 14 dní. Krajský úrad si svojvoľne určil termín začiatku lehoty 8. 6. 2010, čím porušili 71/1967, § 27 ods. 2, 3, 4. Bol porušený čl. 46 ods. 2 a čl. 127 ods. 2, 3, 4. Správny orgánmi odpovedal na moje odvolanie so 7. 7. 2010 až 29. 10. 2010. /Krajský úrad/ Pokiaľ by som nedodržel termíny odvolania, inštruktorský preukaz by som mal odovzdať tri dni po právoplatnosti rozhodnutia. Čiže keby som učil mohol by som mať marenie úradného rozhodnutia. Preto nevykonávam inštruktorské povolanie. Je to veľmi závažné rozhodnutie Krajského úradu Je to ďalší neoprávnený zásah do mojich práv. Nerozumiem ako môžu začať konanie nanovo po vaše roku. Správny orgán má rozhodnúť do jedného roku, vinimočne do troch rokov. Nebol tu dôvod na prieťahy.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Konanie o sťažnostiach je bližšie upravené predovšetkým v § 49 až § 56 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každej sťažnosti ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jej prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia sťažnosti vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, sťažnosti, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné sťažnosti alebo sťažnosti podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj sťažnosti podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že uvedené zákonné ustanovenie rozlišuje okrem iného aj osobitnú kategóriu návrhov, ktorými sú návrhy „zjavne neopodstatnené“. Týmto zákon o ústavnom súde v záujme účelnosti a procesnej ekonomie poskytuje ústavnému súdu príležitosť preskúmať v štádiu predbežného prerokovania sťažnosti (§ 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde) možnosť jej prípadného odmietnutia jednak na základe obsahu namietaných právoplatných rozhodnutí, charakteru namietaných opatrení alebo iných zásahov, ktorými malo dôjsť k porušeniu základných práv alebo slobôd

navrhovateľa, a z nich vyplývajúcich skutkových zistení a jednak na základe argumentácie, ktorú proti nim sťažovateľ v návrhu uplatnil.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov (I. ÚS 66/98, I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05, I. ÚS 74/05, IV. ÚS 300/08).

Sťažovateľ v sťažnosti namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 2 a ods. 3 ústavy rozhodnutiami obvodného úradu z 28. decembra 2009 a 24. apríla 2010, bližšie neoznačeným postupom ministerstva dopravy a porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 2 ústavy postupom krajského úradu pri rozhodovaní o jeho odvolaní proti rozhodnutiu obvodného úradu z 24. apríla 2010.

1. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 2 a 3 ústavy rozhodnutiami obvodného úradu z 28. decembra 2009 a 24. apríla 2010

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, je založená na základe princípu subsidiarity. Zo subsidiarity právomoci ústavného súdu vyplýva, že ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa môže domôcť ochrany svojho základného práva alebo slobody využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov pred iným orgánom verejnej moci, odmietne takúto sťažnosť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na prerokovanie (mutatis mutandis napr. I. ÚS 103/02, I. ÚS 269/06). Z uvedeného vyplýva, že v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy prislúcha ústavnému súdu právomoc zaoberať sa namietaným porušením základného práva alebo slobody za predpokladu, že právna úprava takémuto právu neposkytuje účinnú ochranu (mutatis mutandis I. ÚS 78/99). Podstatou účinnej ochrany základných práv a slobôd sťažovateľa je okrem iného aj opravný

prostriedok, ktorý má fyzická osoba alebo právnická osoba k dispozícii vo vzťahu k základnému právu alebo slobode, porušenie ktorých sa namieta, a ktorý jej umožňuje odstrániť ten stav, v ktorom vidí porušenie svojho základného práva alebo slobody (I. ÚS 36/96).

V danom prípade bol sťažovateľ oprávnený podať proti rozhodnutiam obvodného úradu z 28. decembra 2009 a 24. apríla 2010 odvolanie, o ktorom je oprávnený rozhodnúť krajský úrad.

Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľ mal k dispozícii účinný právny prostriedok na ochranu svojich práv, o ktorom bol oprávnený rozhodnúť krajský úrad, čo vylučuje právomoc ústavného súdu.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa v časti namietajúcej porušenie jeho základných práv rozhodnutiami obvodného úradu z 28. decembra 2009 a 24. apríla 2010 z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 2 a 3 ústavy postupom ministerstva dopravy

Sťažovateľ síce v úvode sťažnosti označuje ako porušovateľa svojich základných práv aj ministerstvo dopravy, avšak z obsahu sťažnosti nie je zrejmé, akým konaním ministerstva dopravy k porušeniu jeho základných práv malo dôjsť.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

3. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 2 ústavy postupom krajského úradu pri rozhodovaní o odvolaní sťažovateľa proti rozhodnutiu obvodného úradu z 24. apríla 2010

Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmavanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

Podľa sťažovateľa malo dôjsť k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 2 ústavy postupom krajského úradu tým, že krajský úrad pri rozhodovaní o jeho odvolaní proti rozhodnutiu obvodného úradu z 24. apríla 2010 nesprávne určil koniec lehoty na podanie odvolania.

Krajský úrad v relevantnej časti odpovede č. 2010/01336 zo 6. októbra 2010 na odvolanie sťažovateľa proti rozhodnutiu obvodného úradu z 24. apríla 2010 uviedol: *„Podľa ustanovenia § 24 ods. 2 správneho poriadku, ak nebol adresát písomnosti, ktorá sa má doručiť do vlastných rúk, zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržiava, doručovateľ ho vhodným spôsobom upovedomí, že písomnosť príde znovu doručiť v určený deň a hodinu. Ak nový pokus o doručenie zostane bezvýsledný, doručovateľ uloží písomnosť na pošte a adresáta o tom vhodným spôsobom upovedomí. Ak si adresát nevyzdvihne písomnosť do troch dní od uloženia, posledný deň tejto lehoty sa považuje za deň doručenia, aj keď sa adresát o uložení nezozvedel.*

Napadnuté rozhodnutie bolo uložené na pošte dňa 4. 6. 2010.

Bez ohľadu nato, že ste napadnuté rozhodnutie prevzal 21. 6. 2010, lehota podľa § 54 ods. 2 správneho poriadku na podanie odvolania začala plynúť dňa 8. 6. 2010. Posledný deň lehoty na podanie odvolania pripadol na deň 22. 6. 2010. Dňom 23. 6. 2010 napadnuté rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť a uvedeným dňom sa stalo vykonateľným.

Keďže Vami podané odvolanie vypracované dňa 1. 7. 2010 bolo doručené správnejmu orgánu 7. 7. 2010, je potom jednoznačne zrejmé, že odvolanie bolo podané po lehote ustanovenej v § 54 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. správneho poriadku.

Podľa ustanovenia § 60 správneho poriadku je povinnosťou odvolacieho orgánu preskúmať i oneskorené odvolanie z toho hľadiska, či neodôvodňuje obnovu konania alebo zmenu alebo zrušenie rozhodnutia mimo odvolacieho konania.

Preskúmaním napadnutého rozhodnutia odvolací orgán dospel k záveru, že existujú dôvody na zmenu alebo zrušenie napadnutého rozhodnutia mimo odvolacieho konania podľa ustanovenia § 65 správneho poriadku.

Z uvedeného dôvodu Vám zároveň odvolací orgán zároveň v súlade s ustanovením § 18 ods. 3 správneho poriadku oznamuje, že z vlastného podnetu začína konanie vo veci preskúmania napadnuté rozhodnutia mimo odvolacieho konania podľa ustanovenia § 65 správneho poriadku.“

S dôvodmi, pre ktoré krajský úrad posúdil podané odvolanie sťažovateľa ako oneskorene podané, sa ústavný súd v celom rozsahu stotožňuje. Ako vyplýva zo samotnej sťažnosti, rozhodnutie obvodného úradu z 24. apríla 2010 bolo uložené na pošte 4. júna 2010 a sťažovateľ ho prevzal 21. júna 2010. Citované ustanovenie § 24 ods. 2 Správneho poriadku upravuje spôsob tzv. náhradného doručenia, teda právnu fikciu, podľa ktorej za zákonom ustanovených podmienok sa považuje zásielka za doručenú, aj keď si ju adresát v skutočnosti neprevzal. Vzhľadom na takúto úpravu doručovania v Správnom poriadku preto nebolo rozhodujúce, kedy si sťažovateľ v skutočnosti zásielku prevzal, ako sa tento mylne domnieva. Lehota na podanie odvolania tak sťažovateľovi nezačala plynúť deň po prevzatí zásielky, t. j. 22. júna 2010, ale tri dni od uloženia zásielky, t. j. 8. júna 2010, a skončila 22. júna 2010.

Ústavný súd taktiež poukazuje na tú skutočnosť, že aj napriek tomu, že krajský úrad posúdil odvolanie podané sťažovateľom proti rozhodnutiu obvodného úradu z 24. apríla 2010 ako oneskorene podané, krajský úrad napadnuté rozhodnutie obvodného úradu v zmysle § 65 ods. 1 Správneho poriadku opätovne preskúma. V zmysle § 65 ods. 2 Správneho poriadku môže krajský úrad po opätovnom preskúmaní rozhodnutie obvodného úradu zmeniť alebo zrušiť.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd aj v tejto časti sťažnosť sťažovateľa odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. novembra 2010